

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שקלים דף ו.

מעות דלהלן שהם לצורך שקלים או לצורך חטאת מה דין מותרן?

לצורך חטאות	לצורך שקלים	המכנס פרוטות ¹
לעולת נדבה ²	לב"ש: לעולת נדבה לב"ה: חולין	
	חולין	שאביא מהן ³
לעולת נדבה ⁶	לר' יוסי בשם ר' לעזר: לכו"ע לנדבה ⁴ לר' ביבי בשם ר' לעזר: לכו"ע חולין ⁵	אמר "אלו לשקלי/ לחטאתי"

לב"ה הפריש שקל או חטאת באופנים דלהלן מה הדין?

בחטאות	בשקלים	הפריש אחד ונמצא שכבר הפריש
אינו קדוש - דהקדש בטעות לב"ה לא הוי הקדש		הפריש שתיים בבת אחת והיה חייב אחת
השניה רועה ודמיה לנדבה	להו"א: השני לנדבה למסקנא: השני לחולין ⁷	

מה הם שיעורי המטבעות דלהלן?

כמה שיעורן	דרכונות
דינרי זהב - כל אחד יש בו שני סלעים - שקלים של כסף	
כשם - היינו שקלים, שמחציתם היא מחצית השקל	סלעים
מחצית הסלע - השקל	טבעין
רבע הסלע - השקל	קרטין

¹ היה אוסף פרוטה לפרוטה לכיס ואמר שיהיה בשביל לתרום בהם את מחצית השקל, וכשבא למנין מצא שיש שם יותר ממחצית השקל, מה דין המותר.

² הטעם שמודים בזה ב"ה, ביאר ר"ש במשנה משום שלחטאת אין קצבה, דיכול להביא קרבן גדול או קרבן קטן.

³ כשאמר "שאביא מהן" - הרי הוא כאילו מתנה שאינו מקדיש כולם - אלא רק מה שיצטרך לצורך שקלו, או לצורך חטאתו.

⁴ דכיון שמילא את ידו מטבעות ואמר עליהם "אלו לשקלי" - ודאי כוונתו היתה להקדישם כולם, ולכן גם מותרם הוא לנדבה.

⁵ דכיון שהדבר ידוע שאי אפשר לתת למחצית השקל יותר מחצי שקל, אי"כ ודאי דעתו היתה להקדיש רק חצי. אכן באוסף פרוטות, שם יש לנו לומר שהוא כדן הקדש בטעות, דחושב בכל פרוטה שנותן שעדיין אין מספיק, משא"כ באומר "אלו לשקלי" - מהתחלה לא נתכוון להקדיש יותר מחצי שקל.

⁶ אף שאין נידון זה מפורש, יש ללמוד אותו מהשקלא וטריא בגמ', דהנה לדעת ר' יוסי אם בשקלים מותרן לנדבה כ"ש גבי חטאת. וכן ר' ביבי שהעמיד את דבריו כר"ש, ולמד שר"ש מדבר אליבא דכו"ע (כלומר גם אליבא דב"ש) ומיירי באמר "אלו לשקלי", ושחילק ר"ש בין חטאת שאין לה קצבה - ולכן הכל קדוש ומותרן נדבה, לבין שקלים, ש"מ שעכ"פ בחטאת מותרן נדבה.

⁷ בהו"א רצתה הגמ' לדמות דין זה לחטאת, ששם הדין שאם הפריש ב' חטאות השניה תרעה עד שתסתאב ותתמכר והמעוות יפלו לנדבה. ודחתה הגמ' "וכא היאך אומר אתה אלוי", פי', דאיך אפשר לדמות כן הרי המשנה חילקה בין חטאת לבין שקלים, ואמרה שדוקא חטאת שאין לו קצבה תופס בו יותר, משא"כ בשקלים שיש להם קצבה, לא תופס יותר ממחצית השקל, ולכך לב"ה הוא חולין.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שקלים דף ו:

מותר עשירית האיפה דמנחה דלהלן, מה דינה?

מותר מנחת חוטא	מותר מנחת כהן גדול	
לנדבה	יוליך המעות לים המלח ¹	לר' יוחנן
לנדבה	לנדבה ²	לר' לעזר

הפסח שלא בזמנו, שמחשבת לשמו (-לשם פסח) פוסלת בו,
ומחשבת שלא לשמו (-לשם שלמים) כשרה בו, אם שחטו באופנים דלהלן מה דינו?

מה הדין?	
כשר	התחיל לשוחטו לשמו או בשתיקה - וסיים שלא לשמו
למקשן: כשר ³ לר' בון: פסול	התחיל וסיים לשוחטו בשתיקה - ע"מ לזרוק את דמו שלא לשמו
פסול	התחיל וסיים לשוחטו לשמו - ע"מ לזרוק את דמו שלא לשמו

¹ סובר ר' יוחנן שיש חילוק בין דין המשנה המדברת במותר מנחת חוטא, שהדין הוא שכל מעות שהופרשו לחטאת או לאשם מותרן לנדבה, לבין מותר מנחת כה"ג שאף שהיא חובה מ"מ לא באה על חטא, ולכן אין דינה כמותר חטאות ואשמות שיפלו לנדבה. וכיון שאין מה לעשות עם המעות מוליכן לים המלח, דלשמור את המעות בשביל מנחה של מחר, אי אפשר, כי כל יום הוא חובה לעצמו. ולעשות היום מנחה גדולה יותר, ג"כ אי אפשר, דהרי שיעור עשירית האיפה במנחת כה"ג הוא שיעור קצוב.

² ס"ל לר' אלעזר שכל מותר קדשי קדשים יפלו לנדבה, ולא דוקא מותר חטאות ואשמות, ולכך ה"ה מותר מנחת כה"ג יפול לנדבה.

³ המקשן דקדק שמחשבת לשמו נעקרת כמו שנעקר מה ששחט בשתיקה (דסתם שתיקה הוא לשמו - דהא מיועד הוא לפסח) ע"י שסיים את השחיטה שלא לשמו, ה"ה נמי שתעקר כששחט בשתיקה ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו ויהיה כשר. ועל זה אמר לו ר' בון מנין לך שהדין כן שהוא כשר, דלמא הוא פסול.